

Z dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztą: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

C. k. Namiestnictwo w Pradze przypomina postanowieniem swoim z 26. lipca 1864 L. 44.074, że wydane na mocy §. 46go regulaminu zarazy rozporządzenie z 27. września 1862 L. 51.664, względem nadchodzącego z Galicyi bydła rzeźnego dla panującej tam nieustannie zarazy bydła rogatego istnieje zawsze jeszcze w mocy obowiązującej, że przeto może bydło takie nadchodzić jedynie tylko koleją żelazną do Czech, i że wysadzanie jego może się odbywać tylko w oznaczonych rozporządzeniem tego Namiestnictwa z 8go marca 1863 L. 10.436 miejscach stacyjnych, zaś dalsze pędzenie jego z tych stacyi może być dozwolone wtedy tylko, jeżeli po ściśle dokonanej rewizyi uzna je komisya przeznaczona do opatrywania bydła za zupełnie zdrowe i niepodejrzane, a to z ostrożnościami, zaleconemi w §. 44. regulaminu zarazy, jako też z zachowaniem przepisów, wydanych rozporządzeniami wysokiego ministerstwa z 10. paździer. i 6. grudnia 1862 LL. 14.919 i 9293.

Lwów, 4. sierpnia 1864.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 2. sierpnia r. b. nadać najtłaskawiej prokuratorowi państwa *Wincentemu Danek* w Przemyślu w uznaniu jego znakomitych i wiernych usług godność i charakter radcy sądu krajowego.

Ministerstwo sprawiedliwości mianowało zastępcę prokuratora państwa *Gustawa Knendicha* prowizorycznie zastępcą nadprokuratora państwa przy wyższym sądzie krajowym w Krakowie.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 8. sierpnia.

Najnowsza *Wiener Abendpost* z 6. b. m. przynosi na czele swego dziennika francuski text preliminaryów pokoju ułożonych na konferencji wiedeńskiej na dniu 1. sierpnia r. b. Dosłowne tłumaczenie tego ważnego aktu politycznego podamy w następnym numerze gazety naszej.

W sprawie kolei żelaznej ze Lwowa do Brodów przynosi *Jen. Kor.* następujący artykuł: „Przyzwolona przez Najjaś. Pana jeszcze w roku 1856 sieć kolei galicyjskiej obejmuje oprócz kolei z Krakowa do Lwowa także linię ze Lwowa w południowo-wschodnim kierunku do Czerniowiec ku granicy mołdawskiej, której zbudowanie zostało już zapewnione ukonstytuowaniem się towarzystwa lwowsko-czeruiowieckiej kolei żelaznej, tudzież linię ze Lwowa do Brodów ku granicy rosyjskiej. Jak się tedy dowiadujemy z wiarogodnego źródła jest słuszną nadzieją, że także ta ostatnia linia do Brodów, której projekt budowy jest już zupełnie wypracowany, będzie w najbliższym czasie uskuteczniiona. Utworzony w celu budowy tej linii jeszcze w maju 1862 z galicyjskich właścicieli dóbr i kapitalistów komitet, który dla tego tylko zawiesił na jakiś czas czynności swoje, ażeby w interesie kraju i kolei Karola Ludwika zostawić pierwszeństwo nierównie dłuższej i większego kapitału wymagającej linii do Czerniowiec, ponowił teraz swoje usiłowania, ażeby przywieść stanowczo do skutku projekt kolei żelaznej do Brodów. Jakoż wyjednał on już sobie od dyrekcji kolei Karola Ludwika zrzeczenie się przysługującego jej na mocy koncesyi prawa pierwszeństwa przed innymi kompetentami do budowy tej linii jeszcze na rok jeden po koniec czerwca 1865 i oznajmił ministerstwu handlu swoje ubieganie się o najwyższą koncesyę.

Odjazd Króla pruskiego z Gasteinu naznaczony jest — jak się dowiaduje *Neue Pr. Ztg.* — na dzień 15. b. m. a powrotu jego do Berlina oczekują z dniem 19. b. m. Ten sam dziennik donosi, że książę Waza i książę Antoni Hohenzollern odjechali dnia 5. b. m. z Cuxhaven, dokąd jeździli dla odwiedzenia sprzymierzonej floty, znowu przez Berlin do Poczdamu. — Z Frankfurtu donoszą pod dn. 5. b. m., że tamtejsze ciało prawodawcze uchwaliło jednogłośnie przystąpienie do francuzko-pruskiego traktatu handlowego.

Król belgijski w dniu 5. b. m. opuścił Vichy i przybył do Paryża, stanawszy w Hotelu Bristolskim. Monarcha ten pięć dni w stolicy Francyi zabawić ma.

Niektóre dzienniki zarzucały rządowi francuskiemu, iż nie korzystał ze sposobności sporu duńsko-niemieckiego dla powiększenia terytorjum francuskiego. *Constitutionnel* występuje przeciwko tym dziennikom. Mówi, iż Francyi nigdy nie robiono przyrzeczenia powiększenia terytorjalnego. Anglia nie nie ofiarowała, Francya nie czego nie żądała. Ani lord Clarendon w podróżkach swych, ani gabinet londyński w swych depezach nie wystąpili nigdy z najtłaskawszą alluzją odnoszącą się do nabycia lewego brzegu Renu dla cesarstwa francuskiego.

Pod rubryką Królestwa Polskiego podajemy w dzisiejszym numerze naszym wiadomość telegraficzną z Warszawy z 5. b. m. o straceniu tamże pięciu szefów byłego „rządu narodowego“ i skazaniu jedynastu innych członków tegoż rządu na karę do robót przymusowych lub więzienia forttecznego. Ogłoszone w *Dzienniku Warszawskim* wyroki tych ofiar nieszczęsnego powstania przedstawiają obszernie całą historję wspomnianego „rządu“, i dla tego podamy je w całości w jutrzejszym dzienniku naszym; tu zaś niech nam wolno będzie wyrazić życzenie, aby bolesne te wykucye mogły być już ostatnim aktem tego krwawego dramatu!

Monarchia Austryacka.

Lwów, 7. sierpnia. (*Ofiara dobroczynna.*) Pan Stanisław *Zawadzki* c. k. kancelista urzędu powiatowego w Załocicach złożył dwa dukaty w złocie dla wręczenia ich w dniu urodzin Jego ces. Mości jednemu z c. k. żołnierzy, który został kaleką w wyprawie do Szleswik Holsztynu.

Wiedeń, 6. sierpnia. (*Nowiny dworu.*) *Najjaś. Pan* przybył wczoraj z Schönbrunnu do Wiednia i udzielał przez kilka godzin posłuchania. Między innymi przyjmował Jego Mość Cesarz także duńskich pełnomocników, pana *Quaade* i pułkownika *Kaufmanna* i bana Kroacyi (ml. *Soksewica*).

(*Wiadomości bieżące.*) *Jen. kor.* pisze: „W król. węgierskiej kancelaryi nadwornej pracują — jak się dowiadujemy — z wielką gorliwością nad tem, ażeby ile możności jak najspieszniej wprowadzić w życie reformy, dozwolone przez Najjaś. Pana w sądownictwie. Ale także reformom potrzebny w sferze politycznej poświęcają szefowie tej kancelaryi nadwornej jak największą uwagę, i miano przedewszystkiem zająć się utworzeniem stałej administracyi w pojedynczych komitatach. W tym też względzie można — jak nas zapewniają — spodziewać się już w najkrótszym czasie rozmaitych rozporządzeń.“

Ta sama *Jen. kor.* donosi: „Jak się dowiadujemy, udaje się szef kr. siedmiogrodzkiej kancelaryi nadwornej wicekanclerz nadworny baron *Reichenstein* dnia 6. b. m. do Hermansztadu, ażeby zająć tam swoje krzesło jako deputowany siedmiogrodzkiego sejmu krajowego. Zarząd kancelaryi nadwornej obejmie pod niebytność jego radzca nadworny baron *Friedenfels*, który przed kilkoma dniami powrócił z Hermansztadu do Wiednia.

(*Sprostowanie.*) *Jener. Kor.* pisze: Podana w kilku dziennikach wiadomość, jakoby podług raportu nadesłanego dyrekcji towarzystwa żegluga parowej na Dunaju wybuchła na okrętach transportowych zaraza morowa, przyniesiona przez Czerkiesów emigrujących do Turcyi, jest — jak nas zapewniają z wiarogodnego źródła — *całkiem bezasadna*. Pogłoska ta powstała zapewne złą, iż pomiędzy Czerkiesami zdarzały się liczne wypadki śmierci na ospe i tyfus, i że także kilku ludzi z załogi okrętowej uległo tym słabościom. Zresztą zdarzały się te wypadki śmierci jeszcze w czerwcu, a podług najnowszych wiadomości można stan zdrowia w ogóle nazwać pomyślnym, gdyż w szpitalu w Czernawodzie znajduje się jeszcze tylko czterech ludzi z załogi okrętowej w kuracyi.“

(*Odmówienie sankcyi cesarskiej.*) Jak donosi *Gratz. Ztg.* nieraczył Jego ces. kr. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z 19. lipca udzielić najwyższej sankcyi uchwale styryjskiego sejmu krajowego względem zmiany §. 17. lit. a. regulaminu wyborczego dla sejmu, a to z tego powodu, iż ma nastąpić przerobienie kodexu karnego, którego przyszłe postanowienia co do skutków połączonych z karygodnym czynem będą musiały być uwzględnione przy zmianie regulaminu wyborczego.

Podobnie donosi *Prag. Ztg.*, że z tego samego powodu odmówił *Najjaś. Pan* najwyższej sankcyi swojej uchwale czeskiego sejmu krajowego względem zmiany §. 18. lit. a. regulaminu wyborczego dla sejmu.

Karlowice, 4. sierpnia. (*Agitacye opozycyjne.*) Do *Jen. kor.* piszą: „Opinia publiczna, ujęta głównie szczerą i wzruszającą odpowiedzią c. k. komisarza nadwornego na powitanie biskupa *Masirovica* i otoczonych licznym tłumem ludu deputowanych, tudzież jasne zapatrywanie się na sprawy w kole deputowanych niweczą wszelkie zabiegi agitacyjne. W obec solidarnego, znajdującego powszechnie uznanie lojalnego i otwartego postępowania Rumunów zdaje się ustalać przekonanie, że tak nieuzasadniona opozycya kilku deputowanych, jako też rozprzeżenie i niezgoda pomiędzy Serbami muszą pozostawić po sobie bardzo smutne wrażenie.

Rumunscy deputowani przedłożyli umotywowanie względem uchwalonego w interesie odrębności usunięcia się od udziału w wyborze wraz z obszernym memoryałem do Jego c. k. Apostolskiej Mości. Tym samym powodem usprawiedliwia protopopiat wielkwaradyński nieprzybycie swoich deputowanych. Na poparcie swojej lojalności oświadczają Rumuni otwarcie, że wśród innych stosunków

nie wahałoby się ani na chwilę ofiarować swoje głosy ustanowionemu przez wysoki rząd administratorowi arcybiskupstwa.

(*Otwarcie kongresu wyborczego.*) Dziś otwarty został kongres wyborczy. Gdy komisarz cesarski ukończył mowę zagajającą, administrator arcybiskupstwa przemawiał do kongresu i komisarza cesarskiego, podnosząc wielkie zasługi zmarłego patriarchy, na którego cześć wzniesiono okrzyk „wieczna pamięć.“ — Dr. Hadsic oświadcza, że jakkolwiek pokłada najzupełniejsze zaufanie w najwyższych rozporządzeniach, uznaje za stosowne postawić wniosek z polecenia swoich towarzyszy, „aby przy niezaprzeczeniu nagłej potrzebie uregulowania stosunków kościelnych i szkolnych, kongres obradujący mógł odbyć się przed wyborem.“

Dr. Miletic powołuje się na kongresy z lat 1769 i 1790; uważa synod jako organ wykonawczy, żąda dla kongresu władzy wykonawczej; on to ma rozstrzygać w kwestyi oddzielenia się. Wybór arcybiskupa i synod, nie potrzebują więc być pierwaj odprawione. Jest za podaniem prośby, aby dozwolono odprawić kongres obradujący przed wyborem.

Mikovic, Ludaic i Brankovic obstają za wnioskiem Dra. Miletica. Komisarz cesarski przypomina, że rząd ma prawo naznaczać porządek rozpraw, oświadcza, że nieufność jest nieusprawiedliwiona, i prosi zgromadzenie, aby nie spuszczało z oka wyraźnego celu zwołania go, aby wykonania tak ważnych praw nie czyniło ofiarą niedowierzania, ponieważ idąc śladem swoich poprzedników, nie mogłyby pozwolić na takie zbroczenie, ale szczerze pragnie porozumienia.

Archimadryta Andjelic sprowadza kwestyę na legalną podstawę reskryptu zwołującego zgromadzenie i ustaw kanonicznych kościoła wschodnio-prawosławnego. Dowodzi, że oddzielenie się Rumunów we względnie hierarchicznym i dogmatyczno-duchownym nie może być odjęte rozsądzeniu metropolity, że biskupi bez metropolity nie mogą odprawiać synodu, i bez niego nawet na kongresie obradującym nie mogliby zrobić nic ważnego. Kolej w najwyższym miejscu zarządzona, odpowiada zatem autonomii, duchowi i interesom kościoła wschodnio-prawosławnego. Przeciwno postępowaniu przy kongresach w latach 1769 i 1790 protestowali ówczesni biskupi.

Nadzupan Kosevic dziękuje przedewszystkiem komisarzowi dworu, że pozwolił na to wyjaśnienie dla uspokojenia umysłów, widzi w najwyższych reskryptach, w najwyższych koncesjach udzielonych innym wyznaniom, i w zaprowadzonych zasadach konstytucyjnych najzupełniejszą rękojmię, że życzenia ludu będą najmiłościwiej wysłuchane; uznaje, iż należy z zupełnym zaufaniem przyjąć zarządzoną kolej.

Trifunac przemawia podobnie za wyborem, i Volic oświadcza, że właściwie narodowi tylko o to chodzi, aby kongres obradujący odbył się zaraz po synodzie. Nadzupan Petrovic życzy, aby nie opuszczano podstawy legalnej, i aby przystąpiono do wyboru, ale radzi poprzednio prosić komisarza dworu, aby przyjął ułożoną po za obrębem kongresu wyborczego petycyę do Najjaśniejszego Pana z prośbą o pozwolenie, aby już z tego kongresu wybrana została komisya do ustanowienia programu z synodem ułożyć się mającego, aby ten kongres był tylko odroczony, i zaraz po synodzie zwołany.

W śród ogólnych okrzyków radości, komisarz dworu przystał na ten wniosek, i tak skończyło się otwarcie kongresu.

Dziś i jutro odbywać się będą wybory.

Włochy.

(*Król Wiktor Emanuel zajmuje się więcej niż dawniej sprawami publicznymi. — Rozmowa jego z sir James Hudson o smutnem położeniu Włoch.*) Do *Jener. Kor. austr.* piszą z Turynu pod dniem 1. sierpnia, iż Król Wiktor Emanuel powróciwszy z przeglądu wojsk w Somma i z Medyolanu przewodniczył na radzie ministrów, na której sucho i zimno zażądał niektórych szczegółów względem wewnętrznego położenia kraju i obecnej konstelacji politycznej, przyczem nie tał weale przed swemi doradcami, iż nader jest nie kontent z obecnego położenia kraju, które już poczyna stawiać go w fałszywą pozycyę w obec narodu. Odtąd Król zajmuje się więcej niż dawniej sprawami publicznymi. W kółkach dobrze poinformowanych zapewnijają, iż wpływ francuzki, który skłonił Króla do wysłania poufnego posła do Garibaldeggo na wyspę Ischie, którego poselstwo zupełnie się powiodło, teraz wzrasta w kierunku konserwatywnym, i już Króla do tego spowodował, iż gorliwiej począł dopytywać się o prawdziwym usposobieniu ludu i istotnych jego potrzebach. Dlatego to Król zamierzył zwiedzić teraz Piacenzę, Bononię, Ankone, Florencyę i inne miasta. Dziwnym zaś zbiegiem okoliczności dawny poseł angielski przy dworze sardyńskim sir James Hudson, który obecnie bawi w Turynie jako człowiek prywatny, pozyskał najzupełniejsze zaufanie Wiktora Emanuela, i codziennie się z nim widuje. W poufnej z nim rozmowie Król wyrazić się miał w sposób następujący: „Wiem dobrze, że obecne położenie nasze jest złe, bardzo złe, i że każdego dobrze myślącego człowieka największą obawą napełniać musi, idziemy bowiem olbrzymim krokiem ku wojnie domowej. Jak temu zapobiedz? Reformami? Niechaj mi pierwaj dadzą ludzi wyższych nad namiętności stronnice, którzy zaufanie Italii i zaufanie moje posiadają. Przesilenie ministerjalne byłoby w obecnych stosunkach także nader przykre. Jeżeli wybór mój padnie na stronników ministerjalnych, to zmieniają się tylko nazwiska, lecz nie zmieniają się zasady;

jeżeli zaś wybiorę konserwatystów, jak Ratazzi, Cantu, d'Ondes Reggio i im podobnych, to traktat w Villafranca znów na jaw wystąpi i z „jednością Włoch pożegnać się wypadnie; jeżeli zaś wybiorę czerwonych, to mamy chaos gotowy.“ Pomimo tego wkrótce oczekiwać można, jeżeli nie zmiany ministerjum, to przynajmniej jego modyfikacji. Pełno pod tym względem obiega pogłosek. Dotąd mówią o Ricasolim, Lamarmorze, Pepolim i d'Aresim, jako o kandydatach do tek ministerjalnych.

(*Sprawy wolnomularstwa włoskiego. — Procesya z relikwiami św. Rozali w Palermie i wystawienie posągu Garibaldiemu w Marsalii.*) Z Palermu piszą do *Jen. kor.* pod dniem 27. lipca, iż odkąd stolica Sycylii wybrana została na ogólne zebranie wszystkich wolnomularzy włoskich, powstały tam dwa obozy nieprzyjacielskie, które zacięta wojnę z sobą prowadzą; wychodzi z tego mnóstwo broszur, wiele rozpraw i mów słyszeć się daje tak w zgromadzeniach ludowych jak i w kościołach. Na czele jednego stronnictwa stoi radykalny deputowany Mordini, którego Garibaldi, po wyborze swym na wielkiego mistrza wolnomularzy włoskich na zastępcę swego wyznaczył, sam bowiem jak wyznał na sprawach wolnomularskich nie się nie rozumie; stronę przeciwną reprezentuje najprzód i w pierwszej linii wymowny jeden franciszkanin, który z ambony przeciwko wolnomularstwu ostro miewa kazania. Lecz w łonie samej sekty wolnomularskiej wykuła się scysia nie bez znaczenia, Garibaldi bowiem, który jednocześnie w Florencyi i w Turynie wybrany został wielkim mistrzem tak zwanego obrządku szkockiego i tak zwanego obrządku włoskiego, chciał zlać obiedwie te frakcyje w jedno ciało z cechą wyraźnie polityczną, czemu się wielu członków wolnomularstw, rozległe w niem wpływy mające, energicznie opiera. Agitacya zaś rośnie z każdym dniem i działa nawet szkockiemi na stosunki społeczne i familijne. Z tego powodu dla odwrócenia uwagi niższych warstw ludności od rzeczy tych drażliwych, tudzież dla podniesienia w nich uczucia religijnego mocno osłabionego, prefekt palermitański hr. Corilla wyrobił sobie w Turynie pozwolenie, ażeby wkrótce odbyła się z największą pompą i okazałością uroczysta procesya relikwii świętej Rozalii, patronki miasta, która to procesya od dawniejszego już czasu obchodzona nie była. Przy takowej procesyi odbywa się zwykle trzedniowy jarmark z różnemi zabawami dla ludu, tombolą i t. p. Stronnictwo zaś ruchu zamierza przeciwko temu zrobić demonstracyę, wystawiając Garibaldiemu pomnik w Marsalii w tem samym miejscu w którym w roku 1860 wylądował, przy której to sposobności mają być różne demonstracye i manifestacye w duchu tegoż stronnictwa.

Dania.

(*Położenie kraju.*) Według depezy z Hamburga z dnia 4. sierpnia, dzienniki duńskie *Faedrelandet*, *Dagbladet* i *Flyveposten* z d. 1. i 2. b. m. donoszą, że na posiedzeniu tajnem rady państwa prezydent rady przedstawiał położenie kraju. Mowa jego trwała 6 kwadransy. Dzienniki wyżej rzeczzone ubolewają, że nie mogą podać żadnych szczegółów tej mowy, ale przyznają, że sprawiła bolesne wrażenie, ponieważ okazało się, że warunki pokoju są daleko trudniejsze jak sądzono. Przystąpiono do dyskusyi, ale ją zaraz przerwano.

Depeza z Kopenhagi z 3. t. m. zawiera następującą wiadomość czerpaną z wieczornego numeru *Berlingsche Ztg.* z d. 2. b. m.: Prezydent rady oznajmił dziś radzie państwa, że nadeszła wiadomość o zawarciu zawieszenia broni na 6 tygodni z terminem wypowiedzenia w następnych 6 tygodniach. Co do warunków zawieszenia broni nie dotąd nie wiadomo. Jednak z rozmaitych okoliczności wnosić można, że mocarstwa niemieckie będą korzystały ze stanu rzeczy, aby wywierać na Danię silną presyę. Trudno więc mieć nadzieję, aby wojskowa okupacya Jutlandyi została cofnięta, ale można spodziewać się koncesyi co do utrzymania i żywienia wojska. Zresztą jest prawdopodobieństwo, że ten stan w Jutlandyi nie potrwa długo ponieważ z zawieszenia broni może wkrótce wyniknie pokój. — Pogłoski, iż Dania będzie musiała zapłacić mocarstwu niemieckiemu znaczne sumy tytułem wynagrodzenia za koszty wojenne, jest zupełnie bezzasadna.

Jak donosi depeza z Kiel z 4. sierpnia, hr. Rewentlów wezwał stan rycerski do zgromadzenia się dla odbycia konferencyi nad położeniem kraju.

(*Posiedzenie sejmu ludowego (Volksting).*) Telegram z Kopenhagi z dnia 3. sierpnia donosi, iż wniosek przez 35 członków, między którymi Bille i Hall, w sejmie ludowym (Volksting) uczyniony, „iż milezenie sejmu przy zawiadomieniu o negocyacyach pokojowych nie powinno być uważane jako pochwała postępowania rządu“, przez sejm przyjęty został większością 63 głosów przeciwko 25.

Drugi telegram z dnia 4. sierpnia donosi, iż minister skarbu w dniu tym zawiadomił sejm ludowy o nadejściu protokołów względem zawartych preliminarj pokojowych i zawieszenia broni, tudzież iż prezes rady ministrów prosił Króla o pozwolenie ogłoszenia tych dokumentów.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 3. sierpnia. (*Imieniny Cesarzowej. — Artykuł przeciw zniesieniu klasztorów.*) Czytamy w *Dzienniku Warszawskim*: Dziś, jako w dniu imienin Jej Cesarsko-Królewskiej Mości, Maryi Alexandrownej, JW. hrabia Namiestnik przyjmo-

wał raczył o godzinie 10tej z rana powinszowania generałów, sztab i ober-oficerów, duchowieństwa wszelkich wyznań, komitetu urządzającego, rady administracyjnej, rady stanu, senatu, składu szkoły głównej, władz Towarzystwa kredytowego ziemskiego, urzędników wszystkich klas, konsulów zagranicznych, oraz obywateli ziemskich i miejskich. Nabożeństwa uroczyste odbyły się w świątyniach wszelkich wyznań. JW. hr. Namiestnik znajdował się w katedrze prawosławnej na nabożeństwie, w czasie którego, z wałów Aleksandrowskiej cytadeli dano było 101 wystrzałów z dział. Wieczorem miasto będzie iluminowane, a w teatrze dane zostanie widowisko bezpłatnie.

W obec pogłoski utrzymującej się po dziennikach, jakoby rząd rosyjski w Królestwie Polskiem zamierzał znieść klasztory, zawiera *Dziennik Warsz.* następujący artykuł przemawiający za utrzymaniem zgromadzeń zakonnych: Rozchodzi się pogłoska między nami, iż rząd Jego Cesarsko Królewskiej Mości, zamierza znieść zgromadzenia zakonne w kraju dotąd istniejące. Nie chcemy przesądzać tej polityki i dążności, ale pragnąc zarówno z rządem, abysmy jak najprędzej weszli na drogę stałego porządku i pokoju, a zatem dobro bytu i swobodnego postępu, poważamy się przedstawić niektóre, jakie nam się nasręczyły z tego powodu uwagi, w mniemaniu, że mogą się na coś przydać w kombinacjach ogólnej administracji.

Nie bronimy nadużyć i rozprzeczania, jakie się nie dziś dopiero zakradły do karności klasztornej, ale wychodzimy z zasady, że lepiej jest naprawiać co się nadwerczyło, jak burzyć i niszczyć, gdyż zawsze trudno jest odbudować na co się wieki składały.

Cnoty doskonałości Ewangelicznej jakimi są wstrzemięźliwość, zaprzeczenie się siebie, poświęcenie dla miłości bliźniego, a których wyobraźciami mają być zakony, zarówno należą do konstytucji kościołów zachodniego jak i wschodniego, i bez nich rozwój prawdziwego ducha chrystianizmu, prawie jest niepodobnym.

Życie ascetyczne pojawiło się zaraz w pierwszych wiekach chrześcijaństwa na Wschodzie i dopiero później przeszło do kościoła zachodniego.

Zakonom wiele jest winna cywilizacja i ludzkość. Oni bezładnie karczowali bory i w żyzne zamieniali łany. Oni byli piastunami i zachowawcami światła nauk i sztuk. Oni wychowywali po bożemu młodzież, opiekowali się nędzą, ubóstwem i niedolą. Oni po wszystkich kończynach świata roznieśli światło wiary i zbawienia. I czyż i dziś nie spełniają tej samej misji? Jeżeli były, jeżeli trafiają się nadużycia, to te są nieodstępne od natury ludzkiej, i ile można starać się mamy wykorzenić one.

Dawno dostrzegane były niedostatki w edukacji zakonników u nas, za któremi w ślad iść musiały błędy i zbrocenia od reguły.

Mimo jednak wybryków niektórych młodych zakonników, w ogóle klasztory zawsze mają i miały wiele indywidualności pobożnych i pożytecznych. Lud pospolity jest dla nich z szczególnem poszanowaniem i sympatją, i chętnie niesie im ofiary, z których żyją, mianowicie zakony mendicantium.

Nie można i tego spuszczać z uwagi, iż przy ograniczonej bardzo liczbie duchowieństwa świeckiego, wielką są oni pomocą kościołom w posługach parafialnych, gdyż zmniejszenie potrzebnej liczby przewodników duchownych uczyni lud lepszym i moralniejszym?

Kościoły i gmachy klasztorne, należą do najdawniejszych zażytków budownictwa i wiele z nich sięga czasów przyjęcia u nas wiary św; mieszczą w sobie pomniki historyczne i drogocenne dzieła sztuki. Jakże smutno patrzeć na opustoszone kościoły i klasztory po ich supresji u nas w r. 1817 dokonanej? Mamyż być świadkami jeszcze większych pustek?

Gdzie niegdys rewolucya lub protestantyzm poznosiły klasztory, miejsca święte na użytek świecki obróciły, tam one dziś na nowo odkwitły jak np. w Anglii i Prusach, wielkie oddają usługi ludzkości, we Francji więcej jest dzisiaj stowarzyszeń religijnych aniżeli przed rewolucją 1789 r. Wszakże to jest jawnem dla wszystkich. Potrzeba onych zatem jest udowodniona.

Zamiast więc kasować zakonników, pożyteczniejsz będzie postarać się, aby odbierali stosowną edukację, pilnowali ściśle swej reguły, zajmowali się pracą, oświecali młodzież, pielęgowali chorych i innym dobroczynnym oddawali się posługom.

To będzie ekonomiczniej i praktyczniej. W Austrii np., nie wolno jest święcić nikogo na księdza kto nie ukończy kursów filozofii i teologii i na egzaminie w akademii lub zakładzie wyższym nie udowodni swej kwalifikacji do powołania duchownego. Niech się to u nas praktykuje, a będzie to wielki krok do reformy. Światło każdemu potrzebne, a mianowicie temu, co ma drugich oświecić i przykładem budować.

Więcejby w tej materii i obszerniej pisać można, ale i to, cośmy tu pobieżnie powiedzieli, dostatecznem będzie do zorientowania poważniejszych i świadlejszych czytelników.

Dzisiejszy *Dziennik Warsz.* ogłasza także w części urzędowej ukaz o kolatorji w parafiach rzymsko-katolickich w Królestwie, który podamy w całości w następujących numerach gazety naszej.

Warszawa, 4. sierpnia. (*Widowisko bezpłatne w teatrze i wieczór u Namiestnika.*) *Dziennik Warsz.* pisze:

Wczoraj w teatrze na widowisku bezpłatnem przedstawiona była komedyo-opera „Talizman“, poczem artyści opery w całym składzie, pod przewodnictwem dyrektora opery p. Quatriniego, odśpiewali kantatę, którą na żądanie publiczności powtórzyli. Całe miasto wieczorem zajaśniało rześmistem oświetleniem. JW. hrabia

Namiestnik dawał tańczący wieczór w Łazienkach królewskich, na którym liczne grono pici obojej, wśród wesołej zabawy, przy zwykłej uprzejmości gospodarza, mile spędziło kilka godzin, i rozjechało się dopiero po północy.

Telegram z Warszawy z 5go b. m. donosi: Szef rządu narodowego Traugott, i szefowie oddziałów: Krajewski, Toczyski, Zuliński i Jeziorański zostali dziś rano na placu przed cytadelą obwieszani. Jedynastu urzędników rządu narodowego ulaskawiono częścią do robót przymusowych a częścią na więzienie forteczne.

(*Dziennik Warszawski* z 4. b. m. przynosi już w całości osnowę tych wyroków, które podamy w jutrzejszym numerze gazety naszej. Prz. R.)

Afryka.

(*Stan rzeczy w Tunis.*) W Tunisie i w całej rejencji tunetańskiej panuje jeszcze większe zamieszanie. Bej rozpuścił małą swoją armię, która nie walcząc wcale wróciła do stolicy; rząd, który wszelką utracił władzę, liczy tylko na to, iż powstańcy, którzy stoją tylko o 15 kilometrów od zamku Bardo, zwykłej rezydencji Beja, nie osmiela się do napadu tego zamku, ażeby zniszczyć zupełnie władzę Beja; w takim bowiem razie wystąpiłaby interwencya europejska. Naczelnik powstańców po raz trzeci postąpił pełnomocnika swego do Beja dla zawiadomienia go, iż przyszedł czas wypełnienia życzeń powstańców, wydalenia kasnadara i zupełnej zmiany systemu rządu, w razie przeciwnym powstańcy przystąpią do ataku i sądzą będą doradców Beja, którzy się przenieśli od wiary odstąpili, Bej zaś sam niczego się od nich nie ma do obawiania, gdyż chcą go tylko uwolnić od wpływów niebezpiecznych. Tak stały rzeczy dnia 28. lipca; powstańcy czekać chcą na odpowiedź Beja do 5. sierpnia. Kasnadar jednak nie traci fantazy i sądzi, iż są tylko czeze pogrożki, którym jeżeli się śmiało czoło stawi, powstanie się samo z siebie rozejdzie. Dzienniki półurzędowe francuzkie mówią o takowym stanie rzeczy dodają, iż takowy dłużej trwać nie może, gdyż obroty handlowe bardzo na tem cierpią, a bezpieczeństwo Europejczyków w Tunis ciągle jest zagrożone.

Kronika.

(Zbór stenografów.) W dniach 18. i 19. sierpnia odbędzie się w Wiedniu powszechny zjazd stenografów austriackich, na który zaproszone zostały wszystkie stowarzyszenia stenografów, trzymające się systemu Gabelsbergera. Celem tego zjazdu stenografów ma być założenie powszechnego austriackiego stowarzyszenia stenografów dla ściśłego zjednoczenia wszystkich stenografów monarchii. Do udziału w obradach ma prawo każdy stenograf, który należy do jakiegokolwiek stowarzyszenia stenografów w Austrii, wstęp zaś na obrady dozwolony będzie każdemu stenografowi. W festynach, które urządzone będą na cześć obcych gości, może brać udział każdy mieszkający w Wiedniu stenograf za złożeniem 3 zlr., a każdy obcy za złożeniem 2 zlr. w. a.

(Prośba o zastępstwo.) Sąd krajowy w Bernie skazał temi dniami pewną kobietę za kradzież na kilka tygodni więzienia, gdy jej odczytano wyrok, zapytała sędziego, czy jej mąż, który mniej od niej zarabia, nie mógłby za nią tej kary odsiedzieć? Naturalnie odmówiono tej prośbie.

(Zaraza syberyjska.) „Siew. Pocz.“ podaje do powszechnej wiadomości instrukcyę, jak należy utrzymywać konie i inne bydła dla zabezpieczenia ich od tak zwanej syberyjskiej zarazy, tudzież sposoby poznawania tej choroby i postępowania dla ochronienia ludzi, koni, bydła rogatego i innych zwierząt od tej zarazy.

Choroba ta zowie się zaraza syberyjską dlatego, że w Syberji grasuje prawie co lato. Pojawia się ona niekiedy w petersburgskiej i w innych guberniach podczas wielkich upałów letnich. Zaraza syberyjska łatwo udziela się ludziom, koniom, bydłu rogatemu, nierogaciznie i psóm, i w razie nieprzewzięcia natychmiast zaradczych środków bywa śmiertelną. Choroba ta zwykle trwa krótko, najwięcej jedną dobę, a rzadko dni kilka; konie i krowy chorują czasem tylko pół godziny, godzinę lub kilka godzin, a owce zdychają w kilka minut. Najczęściej choroba ta napada konie, rzadziej krowy i owce.

U ludzi choroba ta objawia się najczęściej na odstąpiętych częściach ciała, jako to: na rękach, twarzy, szyi itd. Z początku ręka, twarz lub szyja zaczyna mocno swędzić (świerzbic); następnie swierzbiące miejsce puchnie, i na środku opuchnięcia pokazuje się mała sinawa krostka wielkości siemienia konopnego. Po upływie 24 godzin krostka przysycha i robi się czarna, a naokoło niej występują małe białawe pryszcze, od których puchlina szerzy się na wszystkie strony, a potem formują się rany. Puchlina coraz bardziej się wzmaga; chory słabnie i umiera w cierpieniach, jeżeli nie ma udzielonej sobie pomocy.

Konie, krowy i owce, jeżeli nie mają na sobie żadnej puchliny, zdychają bardzo prędko, w pół godziny, godzinę lub kilka godzin; a jeżeli wytrzymają pół doby, to czasem pojawia się puchlina. Konie i inne bydła ulegają tej chorobie bez zarażenia się z powodu paszy lub znajdowania się podczas upału w miejscach wilgotnych około bagien. Jeżeli padłe zwierzęta nie będą zakopywane głęboko jak należy w ziemię, a porzucane na polach, w lasach lub w wodzie, to zdrowe bydło przy zbliżaniu się do tych miejsc, wdychając smrodliwe z nich wyziewy, zaraża się; najczęściej zaś zwierzęta i ludzie ulegają tej zarazie z powodu zetknięcia się z potem, krwią lub otokiem z puchliny chorych bydła.

Ostatnia poczta.

Karłowice, 6. sierpnia. Z 60 uprawnionych do głosowania po wystąpieniu Rumunów głosowało 57 za biskupem Mschiere-

vicem, jeden za biskupem Atanachowiczem, który odstąpił ten głos biskupowi Maschierewiczowi, a dwóch deputowanych wstrzymało się od głosowania.

Berlin, 6. sierpnia. Dzisiejszy *Staatsanzeiger* ogłasza dosłowną treść preliminaryów pokoju i zawieszenia broni z Danią.

Ronders, 6. sierpnia. Gazeta urzędowa zawiera obwieszczenie gubernatora wojskowego z Folkenstein z 2go b. m.; podług którego ma w ciągu zawieszenia broni trwać stan wojenny w Jutlandyi bez odmiany.

Nowy Jork, 27. lipca. Dnia 22go z. m. zaszła pod Atlantą rozpaczliwa walka, ale pozostała nierozstrzygnięta. Jeneral Sherman zajął pozycję w fortyfikacjach. Hunter został pobity i cofnął się do Harpersferry. W Marylandzie oczekują nowej inwazyi.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 6. sierpnia.

Hotel George: PP. Hr. Petrowicz Ksaw., z Wołoszkowa. — Krzysztofowicz Kaj., z Zaluca.
Hotel europejski: Hoffmann Ludw., z Lassewitz.
Hotel Langa: Messihanesen Jerzy, z Jas.
Hotel angielski: Lewicki Józef, z Bonowa. — Brodzki Eug., z Borek małych.

Dnia 7. sierpnia.

Hotel George: PP. Uhrycki Józef, z Mołdawii.
Hotel europejski: Papara Hen., z Zubowmostów.
Hotel angielski: Hr. Karnicki Teod., z Wolczuch.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 6. sierpnia.

PP. Gołuchowski Stan., do Pragi. — Etterle Michał, do Wiednia. — Kramkowski Leon, do Stryja. — Osmiałowski Szym., do Janczyna. — Cywiński Jędrzej, do Płotycz. — Młodecki Kaz., do Brodów. — Tchórznicki Wen., c. k. kapitan, do Stryja.

Dnia 7. sierpnia.

PP. Obertyński Leop., do Stronibab. — Augustynowicz Bol, do Kniaża. — Krzysztofowicz Kaj., do Zaluca. — Petrowicz Ksawery, do Wołoszkowa. — Grocholski Izidor, do Oserdowa. — Lewicki Józef, do Bonowa.

TEATR.

Jutro w teatrze niemieckim: „Die weisse Frau“, opera w 3 aktach. Ósmy występ gościnny pana *Sontheima* i pani *Roll-Mayerhöfer*.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 6. i 7. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	327.52	+ 12.2	79.0	zachodni sl.	pogoda
2. god. po poł.	326.71	+ 20.0	53.2	" "	"
10. god. wiecz.	326.12	+ 16.0	77.3	" "	pochmurno
7. god. zrana	325.17	+ 15.5	76.9	zachodni sl.	pochmurno
2. god. po poł.	325.10	+ 18.4	69.4	" "	"
10. god. wiecz.	324.81	+ 15.7	88.4	" "	burza

Hość deszczu 1.56.

Kurs lwowski.

Dnia 6. sierpnia

	gotówka		towarem	
	zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	5	39	5	44
Dukat cesarski	5	41	5	46
Półimperyal zł. rosyjski	9	34	9	46
Rubel srebrny rosyjski	1	76	1	78
" papierowy rosyjski	1	55	1	57
Talar pruski	1	70	1	72
Polski kurant i pięcioletówka	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	74	68	75	50
" " m. k. za 100 zł.	78	45	79	25
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne	74	85	75	60
5% Pożyczka narodowa	80	13	80	80
Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	243	69	246	—

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 6. sierpnia.

	złr.	kr.
5% Metaliki	72	70
5% pożyczka narodowa	80	65
Losy z 1860 roku	96	15
Akcyje banku wiedeńskiego	783	—
" kredytowego	194	10
London, 10 funtów szterlingów	114	50
Srebro	113	75
Dukat pojedynczy	5	47 1/2

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 6. sierpnia.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa. pien. towar.

W austr. wal. po 5%	67.90	68. —
" " bez kuponów	—	—
zwrotny po 5%	97.60	97.75
7 pożyczki narod. z proc.	—	—
od stycznia do lipca po 5%	80.50	80.60
od kwiet. do paźd. po 5%	80.65	80.75
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—	—
Metaliki po 5%	72.65	72.75
Metaliki z proc. od maja do	—	—
listopada po 5%	72.65	72.75
dtto. po 4 1/2%	64. —	64.25
dtto. " 4%	56.75	57.25
dtto. " 3%	42.75	43.25
dtto. " 2 1/2%	36. —	37.50
dtto. " 1%	14.20	14.30

Przez. do wyl. z r. 1839

całe losy 158.50 158.75

Przez. do wyl. z r. 1839

piąta część losów 153 — 153.50

Przez. do wyl. z r. 1854 89.75 90.25

Przez. do wyl. z r. 1860

po 500zł. 96. — 96.10

Przez. do wyl. z r. 1860

po 100 zł. 98. — 98.20

Renty Como po 42 lir. austr. 17.50 18. —

Wylos. obl. dawn. po 5% 67. — 68. —

długu państ. " 4 1/2% 63. — 63.50

" 4% 56.50 57. —

" 3 1/2% 49.50 50. —

Przez. do los. obl. " 3% — —

dawn. długu państ. " 2 1/2% 56. — 58. —

z proc. w kraju " 2 1/4% 49. — 51. —

" 2% 44. — 46. —

" 1 3/4% 39. — 40. —

dtto. z procent. " 5% 71.50 72. —

za granicą " 4 1/2% 67.25 67.75

" 4% 60. — 60.50

B. Krajów koronnych.

Niższej Austrii 88. — 89. —

Wyż. Aust. i Salcb. 88. — 89. —

Czech 96. — 97. —

Morawii 92.50 93. —

Szląska 89. — 90. —

Styryi 89. — 90. —

Tyrolu — —

Kar., Krainy i Wyb. 87.50 89. —

Węgier 74.90 75.10

2. Stan oblig. domestykaln.

Po 3% za 100 zł. 26.50 27.50

" 2 1/2% " 100 " 22.50 23. —

" 2 1/4% " 100 " 20. — 20.50

" 2% " 100 " 18. — 18.50

" 1 3/4% " 100 " 15.75 16.25

3. Akcyje.

(Za sztukę.)

Banku narodowego 782. — 784. —

Inst. kred. dla handlu po

200 zł. w. a. 194. — 194.20

Niż.-austr. tow. eskomt.

po 500 zł. 614. — 616. —

Póln. kol. po 1000 zł. m. k. 1860. — 1862. —

Tow. kolei żel. państwa po

200 zł. m. k. czyli 500 fr. 194.25 194.75

Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.

mon. konw. 130.50 131. —

Połud.-póln.-niem. kolei

kom. po 200 zł. m. k. 121.25 121.75

Kolei Cisy po 200zł. m. k.

po 140 zł. (70%) wpłaty 147. — 147. —

Połud. kolei państw. lomb.

wen. i central.-włoskiej

kolei żel. po 200 zł. w. a.

czyli 500 fr. z wpłatą

180 zł. (90%) 244. — 246. —

Kol. Kar. Lud. po 200zł.

mon. konw. 244.75 245. —

Kol. Preszb. Tyrn. l. emis.

po 200 zł. m. k. — 35. —

dtto II. emis. po 200zł. m. k.

— — — — —

Kolej Bustehradzka po

500 zł. m. k. 708. — 710. —

Kolej Aussig.-Ciepl. po

200 zł. m. k. 233. — 235. —

Kol. Bern. Ross. z pierw-

szczeństwem po 200 zł.

mon. konw. 195. — 200. —

4. Listy zastawne.

(za 100 zł.)

Banku 6lot. z r. 1857 po 5% — —

narod. 10let. „ 1857 po 5% 102.25 102.50

w m. k. przeznaczone do

los. po 5% 92.60 92.80

Banku (na 12 m. 5% — —

narod. {przezn. do loso-

w. a. (wania po 5% 88.25 88.50

Gal. Tow. kred. w w. a.

po 4% 74.50 75. —

5. Obligacje z prawem

pierwszeństwa.

Kolej Elżbiety po 5% za

100 zł. m. k. 97.25 97.75

detto detto w srebr. upr.

za 100 zł. w. a. 89.75 90.25

Emis. z r. 1862 za 100 zł.

wal. aust. 83.25 83.75

Tow. austr. kol. państwa

po 500 fr. 113.75 114.25

Kol. Lomb. wen. po 500 fr. 113.75 114.25

Kol. póln. po 100 zł. m. k. 94.75 95.25

Kol. póln. po 100 zł. w. a. 89.50 90. —

Kol. Głog. po 100 zł. m. k. 81.75 82.25

Tow. żeg. par. na Dun.

za 100 zł. m. k. 97. — 97.50

Lloyda za 100 zł. 91. — 92. —

Uprzyw. czeska kol. zach.

po 300 zł. w. a. (w sre-

brze) za 100 zł. 92.50 93. —

Połud. póln. kolej kom. po

5% za 100 zł. 77.50 78. —

Kolej gal. Karola Ludwika

po 300 zł. w. a. (w srebrze)

po 5% za 100 zł. 97.25 97.75

6. Losy. pien. towar. (za sztukę.)

Inst. kred. dla handlu po

100 zł. w. a. 129.75 130. —

Tow. żeg. par. na Dun. po

100 zł. m. k. 86. — 86.50

Poż. Trye. po 100 zł. m. k. 105.50 106. —

" " po 50 zł. m. k. 48. — 49. —

Pożycz. miasta Budy po

40 zł. w. a. 25.25 25.50

Esterhazego po 40 zł. m. k. 98. — 99. —

Salma " 40 " " 30.75 31.25

Palfiego " 40 " " 28.59 29. —

Clarego " 40 " " 25.50 26. —

St. Genois " 40 " " 25.50 26. —

Windischgrätzka 20 zł. " 18.70 19. —

Waldsteina 30 " " 17. — 17.25

Keglevicha 10 " " 13. — 13.20

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

Amsterdam za 100 zł. hol. 96.60 96.80

Augsburg za 100 zł. w. p. n. 96.50 96.60

Berlin za 100 tal. — —

Wrocław za 100 tal. — —

Frankfurt za 100 zł. w. p. n. 96.60 96.70

Genoa za 100 lir. piem. — —

Hamburg za 100 M. B. 86. — 86. —

Lipsk za 100 tal. — —

Liwurna za 100 lir. tosk. — —

London za 10 ft. st. 114.50 114.60

Lugdun za 100 fr. — —

Medyolaa za 100 lir. wł. — —

Marsylia za 100 fr. 45.45 45.50

Paryż za 100 fr. 45.50 45.60

Praga za 100 zł. w. a. — —

Tryest za 100 zł. w. a. — —

Wenecya za 100zł. w. a. — —

(31 dni po ukazaniu.)

Bukareszt za 100 piast. wł. — —